

[Handelsministeren.]

skabers skattemæssige forhold. En undersøgelse heraf ligger selvfølgelig uden for monopoltilsynets virksomhed og også uden for mit forretningsområde. Jeg skal imidlertid henvise til, at skattemyndighederne på foranledning af hr. Sigsgaards spørgsmål til mig her i tinget den 10. marts i år vil foretage en nærmere undersøgelse af dette skatte spørgsmål. Det fremgik af mit svar til hr. Sigsgaard ved den pågældende lejlighed.

Det er forståeligt og naturligt, at kritiske øjne må følge de store benzinselskabers forhold, men selv om man godtager dette, må man ikke glemme, at disse selskaber bidrager til den erhvervsmæssige og industrielle udvikling her i landet bl. a. ved anlæggene af de store raffinaderier, som en tidligere regering med fuld føje gjorde sig meget store anstrengelser for at få etableret, og som i valutamæssig henseende har haft stor betydning.

Det vil fremgå af mine udtalelser, håber jeg i det mindste, at jeg ikke mener, at der er behov for at iværksætte den foreslåede undersøgelse.

De forhold, der skulle omfattes heraf, er, hvad jeg også håber fremgår af det, jeg har sagt, i gode hænder i monopoltilsynet, og den anden fase er til undersøgelse hos skattemyndighederne.

Jeg kan derfor afslutningsvis ikke anbefale det høje ting at vedtage det fremsatte forslag til folketingsbeslutning.

Bertel Pedersen: Det foreliggende forslag til folketingsbeslutning om undersøgelse af benzinhandelens forhold vil naturligt have en vis interesse, da det kan være ganske nyttigt at få oplyst, hvordan denne branche rent konkurrencemæssigt fungerer i et samfund, der er meget stærkt afhængigt af den vare, denne branche formidler.

Det totale danske forbrug af olieprodukter var i 1968 14,5 mill. tons og i 1969 ca. 17 mill. tons, og en meget stor andel formidles af de tre største selskaber: Dansk Esso, Dansk Shell og BP Olie-Kompagniet. Disse tre selskaber dækkede i 1968 for benzins vedkommende 70 pct. og for motorgasoliens 50 pct. af landets forbrug. Da disse selskaber også forhandler brændselolier, havde de alene af fyringsolie 60 pct. og af let og svær fuelolie 50 pct. af det samlede forbrug.

Det er helt klart, som den ærede handelsminister bemærkede, at monopoltilsynet har et vist indseende med prisdannelsen på disse produkter, og monopoltilsynet har meddelt, som handelsministeren også sagde, at de ikke-registrerede virksomheder holdt de samme eller lavere priser.

Nu har jeg også læst monopoltilsynets redegørelse igennem, og jeg har selvfølgelig fundet de samme ting, som den ærede handelsminister nævnedes. Men jeg har også fundet nogle meddelelser om, at kontrollen med olieselskabernes priser praktisk taget altid har haft form af kalkulationsberegninger, som giver adgang til prisregulering efter forud fastlagte principper. Monopoltilsynet oplyser, at den normale fremgangsmåde er, at salgsprisen for en vare bliver kalkuleret på grundlag af den faktiske kostpris eller fremstillingsprisen, men for oliebranchens vedkommende er dette et meget usikkert grundlag. De tre omtalte store selskaber hører nemlig til internationale koncerner; som selv leverer råvarer eller færdige produkter til egne raffinaderier og har egne salgssteder, og transporten foregår i egne skibe. Herved bliver varepriser og fragter rent interne afregningspriser, der hverken behøver at være udtryk for kostpris eller markedspris, men kan være ansat helt vilkårligt eller ud fra valutariske eller skattemæssige hensyn, der er prisdannelsen uvedkommende. Da disse interessante oplysninger altså foreligger fra monopoltilsynet, vil det vel ikke være urimeligt, at man, som forslagsstillerne foreslår, nedsætter et sagkyndigt udvalg, der kan se på disse forhold, og derfor kan socialdemokratiet anbefale forslaget og vil støtte dets videre gang i folketinget.

Jørgen Jensen: Det er en kendsgerning, at benzinmarkedet herhjemme domineres af nogle få store selskaber. Det er allerede sagt her i eftermiddag, at de tre største tilsammen har ca. 70 pct. af markedet. De er hver for sig så store, at de er indregistrerede i monopoltilsynet og må følge monopollovens bestemmelser. Tilsynet har i henhold til den gældende, jeg synes selv ret strenge lov fuldt indseende med disse selskabers virksomhed bl. a. og ikke mindst i prismæssig henseende. Enhver prisforhøjelse skal godkendes. Kontrollen sker, som handelsmini-